

Әлеуетті өнім берушілерді біліктілік талаптарына сәйкес келмеуін тану негіздері

Мемлекеттік сатып алу саласында бұзушылықтардың таратылған түрінің бірі әлеуетті өнім берушілерді конкурстық құжаттамада көзделген біліктілік талаптарына сәйкес келмеуін негізсіз тану болып табылады.

Бұрын «Әлеуетті өнім берушілерге белгіленетін біліктілік талаптары» атты мақаласында бізбен әлеуетті өнім берушілерге белгіленуі мүмкін біліктілік талаптары қарастырылды. Бұл егер әлеуетті өнім берушілер осындай сәйкестікке өздерін растамаған жағдайда, конкурстық құжаттамада көзделген әлеуетті өнім берушілерді біліктілік талаптарына сәйкес келмеу деп тану үшін осы тараптан бастапқы нүкте болып табылады.

Алайда, әлеуетті өнім берушілерді біліктілік талаптарына сәйкес келмеуін конкурстық комиссиямен танылған жағдайлар аз емес.

Ұқсас бұзушылықтар әлеуетті өнім берушілерді біліктілік талаптарына сәйкес келмеу деп тануға негіз қарастырылған мемлекеттік сатып алу саласындағы қолданыстағы заңнаманы білмеу бойынша ғана рұқсат етілетінін сенгім келеді.

Аталған мақалада мемлекеттік сатып алу саласындағы заңнамада көзделген өнім берушілерді біліктілік талаптарына сәйкес келмеу деп тануға негіздерін қарастырамыз.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434-V ҚРЗ Заңының (бұдан әрі – Заң) 10-баптың 1-тармағына сәйкес, әлеуетті өнім беруші мынадай негіздердің бірі бойынша:

1) әлеуетті өнім берушінің және (немесе) ол тартатын жұмыстардың не көрсетілетін қызметтердің қосалқы мердігерінің (бірлесіп орындаушысының) біліктілік талаптарына сәйкестігін растау үшін құжат (құжаттар) ұсынбағанда;

2) әлеуетті өнім беруші өзінің сәйкестігін растау үшін ұсынған құжаттарда қамтылған ақпараттың негізінде біліктілік талаптарына сәйкес келмеу, сондай-ақ ол тартатын жұмыстардың не көрсетілетін қызметтердің қосалқы мердігерінің (бірлесіп орындаушысының) біліктілік талаптарына сәйкес келмеуі фактісі анықталғанда;

3) біліктілік талаптары бойынша анық емес ақпарат беру фактісі анықталғанда біліктілік талаптарына сәйкес келмейді деп танылады.

Заңның осы бабының 2-тармағына сәйкес, әлеуетті өнім берушіні және (немесе) ол тартатын жұмыстардың не көрсетілетін қызметтердің қосалқы мердігерін (бірлесіп орындаушысын) осы баптың 1-тармағында көзделмеген негіздер бойынша біліктілік талаптарына сәйкес келмейді деп тануға жол берілмейді.

Бұдан басқа, Заңның 27-бабы 6-тармағы 1) тармақшасына сәйкес, Әлеуетті өнім беруші осы баптың 4-тармағына сәйкес конкурсқа қатысуға өтінімдерді біліктілік талаптары мен конкурстық құжаттаманың талаптарына сәйкес келтіргеннен кейін, егер ол және (немесе) ол тартатын қосалқы

мердігер (бірлесіп орындаушы) осы Заңда және мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларында айқындалған негіздер бойынша біліктілік талаптарына сәйкес келмейді деп айқындалса, конкурсқа қатысуға жіберілмейді (конкурсқа қатысушы деп танылмайды).

Өз кезегінде, Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 648 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидасының (бұдан әрі – Қағида) 150-тармағы 1) тармақшасымен, Әлеуетті өнім беруші (конкурсқа қатысушы болып танылған) конкурсқа жіберілмейді егер:

1) ол және (немесе) оның қосалқы мердігері не бірлесіп орындаушысы келесі негіздемелер бойынша біліктілік талаптарына сәйкес келмейді деп айқындалса:

Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйесінде олар туралы мәліметтер расталатын рұқсаттар мен хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған (бағытталған) рұқсаттардың (хабарламалардың) болмауы. Мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйесінде мәліметтер болмаған жағдайда әлеуетті өнім беруші рұқсаттар мен хабарламалар туралы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынған (бағытталған) тиісті рұқсаттардың (хабарламалардың) нотариалдық куәландырылған көшірмесін ұсынады;

әлеуетті өнім берушінің сатып алынатын тауарларды өндіруге, қайта өңдеуге, жеткізуге және сатуға, жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге құқығын растайтын патенттердің, куәліктердің, сертификаттардың, басқа да құжаттардың электрондық көшірмелерін ұсынбауы;

мемлекеттік кірістер органының мәліметтері негізінде веб-портал автоматты түрде айқындайтын бір теңге мөлшерінде және одан астам салық берешегінің және міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары мен әлеуметтік аударымдары бойынша берешегінің (төлем мерзімі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ұзартылған жағдайларды қоспағанда) болуы;

конкурстық құжаттаманың 5, 6 және 7-қосымшаларына сәйкес біліктілігі туралы мәліметтерді ұсынбауы;

әлеуетті өнім берушінің конкурстық құжаттамада (аукциондық құжаттамада) белгіленген сатып алынатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер нарығында жұмыс тәжірибесінің болуы бөлігінде біліктілік талаптарға сәйкес келмеуі;

конкурстық құжаттамада көрсетілген, шарт бойынша міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті материалдық және еңбек ресурстарына ие болуы бөлігінде әлеуетті өнім берушінің біліктілік талаптарына сәйкес болмауы;

біліктілік талаптары бойынша дұрыс ақпараттың берілмеу фактісі анықталса;

банкроттық не тарату рәсіміне жатса, конкурсқа қатысуға жіберілмейді (конкурсқа қатысушы деп танылмайды).

Бұл ретте, мемлекеттік кірістер органының мәліметтері негізінде веб-портал автоматты түрде айқындайтын бір теңге мөлшерінде және одан астам

салық берешегінің және міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары мен әлеуметтік аударымдары бойынша берешегінің (төлем мерзімі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ұзартылған жағдайларды қоспағанда) болуын ескерген жөн.

Бұдан басқа, Қағиданың 136-тармағына сәйкес, әлеуетті өнім берушілердің банкроттық не тарату рәсіміне қатысы жоқтығы бөлігінде, олардың біліктілік талаптарына сәйкестігін нақтылау мақсатында конкурстық комиссия банкроттық не тарату рәсімдерін өткізуге бақылауды жүзеге асыратын уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылған ақпаратты қарайды.

Осылайша, мемлекеттік сатып алу саласында бұзушылықтарды болдырмау барысында, әлеуетті өнім берушілері біліктілік талаптарына сәйкес келуін не сәйкес келмеуін тану туралы мәселені шешу кезінде, мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасында көзделген әлеуетті өнім берушілерді біліктілік талаптарына сәйкес келмеу деп тану негіздемесін ескеру қажет.

**Астана қаласы бойынша
Ішкі мемлекеттік аудит
департаменті камералды бақылау
бөлімінің басшысы**

Исахметов Талгат Айдарбекович

**Астана қаласы бойынша
Ішкі мемлекеттік аудит
департаменті Жоспарлау,
талдау және есептілік
бөлімінің басшысы**

Байкуанышов А.А.